

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

LIBEREC 2010

JITKA HUBAČKOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

RELAX

RELAX

LIBEREC 2010

JITKA HUBAČKOVÁ

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum

Podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat za pomoc, cenné rady a odborné vedení Mgr. Daně Pejchalové. Také bych chtěla vyjádřit vděčnost Ing. Blaženě Musilové za její ochotné rady při zpracování konstrukční části a Ing. Haně Pařilové při výběru textilního materiálu. Zvláštní poděkování patří konzultantovi panu Janu Sýkorovi z firmy Alisy v.o.s., který mi byl velmi nápomocen při realizaci praktické části. Děkuji také rodičům, svému příteli a příbuzným, kteří mě maximálně podpořili a děkuji každému, kdo mě jakkoli usměrnil při řešení problémů v průběhu vypracování této bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce je věnována relaxu. Pod tímto pojmem je zde myšlen interiérový objekt, s kterým se dá relaxovat mnoha způsoby, dle individuálních představ.

Teoretická část se zmiňuje o gymnastických balonech jako takových, jakým způsobem a proč jsou využity v interiérovém objektu, čím vším můžou být prospěšné pro zdraví a jakým způsobem se s nimi manipuluje. Dále je zde popsána technologie přenosového tisku spolu s textilií, která je tímto způsobem tisku zušlechťena. Jelikož se jedná o doplněk obytného prostoru, jsou zde zmíněny i psychologické aspekty interiéru.

Praktická část popisuje postupnou realizací myšleného objektu. Cílem bylo sehnat vhodný materiál pro potažení gymnastických míčů, vytvořit vlastní návrh potisku na textilii, ušít potahy dle vytvořeného střihu a vhodným spojovacím způsobem sjednotit všechny potažené balony. Celou zrealizovanou myšlenku nakonec nafotit a kvalitně zpracovat ve vhodném grafickém programu.

Klíčová slova

Gymnastický balon, interiérový objekt, barva, textilie, potisk, design

Annotacion

Following work is dedicated to „relax“, which means an interior object we can relax with a lot of ways, according to our individual ideas.

Theoretical part includes the topic about gym-baloons, their utilization in an interior, why are they beneficial to health and the way of its manipulation. In the following text it is described the transmission print technology as well as textile, which is upgraded with such as technology. The psychological aspects of interior are also included, because it is going on accessory of living space.

Practical part describes gradual realisation of such an object. The goal was to find suitable material for coating the gym-baloons, propose own printing decoration, sew the coating and unify all the baloons by a suitable way. At the end it is necessary to take a pictures and elaborate them in a suitable graphic editor.

Key Words

gymnastic balloon, interior objects, color, textile, printing, design

OBSAH

1 GYMNASTICKÝ MÍČ JAKO INSPIRACE	10
1.1. Jak se dá gymnastický míč dále využít.....	11
1.2 Na co by se měl dávat pozor.....	11
1.3 Gymnastický míč jako sedátko	12
1.4 Jak velký má být gymnastický míč.....	13
1.5 Praktické rady ke cvičení na míči	13
1.6 Trénink s gymnastickým míčem.....	14
1.7 Posilování s míčem	14
1.8 Strečink s gymnastickým míčem	14
2. KREATIVNÍ HRA S MÍČI JAKO TVORBA NÁVRHU	15
2.1 Komiks všeobecně	15
3. INTERIÉROVÝ OBJEKT VYTVOŘENÝ S VYUŽITÍM GYMNASTICKÝCH MÍČŮ	16
3.1 Název produktu.....	20
3.1.1 Bunch [banč].....	26
3.2 Psychologické aspekty v interiéru	26
3.2.1 Barvy.....	27
3.2.1.1 Barevné harmonie	29
3.2.2 Tvary.....	29
4. UPLATNĚNÍ TISKU V INTERIÉROVÉ TEXTILII	31
4.1 Tisk přenosem.....	32
4.1.1 Způsob Sublistatic.....	33
4.1.1.1 Přenosový papír	34
4.1.1.2 Disperzní barviva.....	34
4.1.1.3 Podmínky přenosu obrazu na textilií	35
4.1.1.4 Strojní zařízení pro tisk přenosem	35
4.2 Polyesterová elastická pletenina	37
4.2.1 Polyesterové vlákno PL	37
4.2.2 Lycra	37
4.2.3 Pleteniny	37
4.2.4 Vzory a barevnost textilií.....	38
5. REALIZACE VARIABILNÍHO INTERIÉROVÉHO OBJEKTU	39
5.1 Gymnastické míče.....	39
5.2 Textilní materiál.....	39
5.3 Návrh potisku na textilií	40
5.3.1 Adobe Illustrator	41
5.3.2 V interiéru	41
5.4 Firma Alisy v.o.s.....	42
5.5 Stručný popis konstrukce stříhu na míč.....	43
5.6 Stručný technologický popis oděvní výroby	43

Seznam použitých zkratek

atd.	a tak dále
cm	centimetr
č.	číslo
dpi	Dots Per Inch [bodů na palec]
kg	kilogram
kPa	kilopascal
mm	milimetr
m ²	metr čtvereční
např.	například
PL	polyester
TEX	jemnost příze
tj.	to jest
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
°C	stupeň Celsia
%	procenta

Úvod

Dnešní doba je plná stresů. Vlivem zrychlujícího se životního tempa jsou na jednotlivce kladeny vyšší a vyšší nároky. Uspěchaný život v civilizované společnosti je zdrojem neustálého psychického i fyzického napětí. Proto se musí provádět relaxace. Je to stav, kdy se v těle uvolňuje svalové a psychické napětí. Relaxace nemusí znamenat pouze ležení u televize celý den, ale může to být také např. pobyt v přírodě, kdy naše tělo čerpá nové síly, nebo také uvolňovací cvičení na gymnastickém míči. Při relaxaci dělá člověk obvykle činnost, která ho baví, nebo je mu příjemná. Zbavuje se tak stresu a únavy.

V této bakalářské práci byly k relaxaci využity již zmíněné populární gymnastické míče. Právem se těší takové oblibě, relaxovat se s nimi dá mnoha způsoby. Jak cvičením nebo rehabilitací, tak i zábavným dováděním. V tomto projektu šlo hlavně o využití již známých předností, které gymball má a o vytvoření další varianty možného zužitkování. Směrodatná byla regulace vzduchu, díky které balon dostal nové tvary a možnosti. Jedná se o menší procento zaplnění vzduchu, než by měl balon mít při klasickém cvičení. Díky této představě vznikl designově zajímavý bytový doplněk z většího počtu balonů o značně menším množství vzduchu. V projektu se vyřešil i problém, jak spojit jednotlivé míče k sobě, aby se vytvořil interiérový objekt.

Nábytkový design se v posledních letech ukázal být jedním z nejdynamičtějších odvětví v designu. Cílem designu je co nejúčelněji propojit funkční a estetickou složku navrhovaného předmětu. Na obě stránky byl v této práci kladen velký důraz. O funkčnosti bylo již zmíněno výše, o estetickou stránku se postaralo tvarové řešení objektu a samozřejmě vlastní návrh potisku na textilní potahy míčů. Hotový výrobek dostal také své jméno a byl zdokumentován formou fotografií.

1 GYMNASTICKÝ MÍČ JAKO INSPIRACE

Gymnastický míč, fitball, powerball, pushball, rehaball, physioball, pezziball, bodyball – to všechno jsou pojmy označující jednu a tutéž věc. Je to zkrátka velký nafukovací elastický míč z umělé hmoty. Existuje v různých velikostech a barvách, vyrábějí ho různé firmy. Podle toho se pak liší druhem umělé hmoty, její tloušťkou, odolností vůči zatížení, pružnosti či povrchovou úpravou. Vedle této základní variace pak ještě existují zvláštní druhy: s nožkami – ty slouží jako sedátko, a úchytkami k hopsání. Jejich pole uplatnění je však užší, protože to, co mají navíc, může při běžném cvičení překážet.

Gymnastický míč se stal hvězdou mezi míči. Dosud se o žádném míči tolik nemluvilo a nepsalo. Právem se těší takové popularitě. Jeho užití je mnohostranné. Tento míč totiž není jen sportovním náčiním, je to i rehabilitační pomůcka nebo kus nábytku. Je s ním i legrace a zábava, ať už při vlastní gymnastice, při nácviku dynamického sezení, při posilování, nebo při strečinku. Sáhnout po něm můžou jak dospělí, tak i děti. Cvičit se dá kdekoli. [10]

Gymnastický míč se většinou koupí nenahuštěný. Bývá k němu přiložený adaptér, pomocí kterého se může nahustit hustilkou na kolo, elektrickým kompresorem nebo čímkoli jiným. Když se míč nafukuje poprvé, je ještě trochu nepoddajný, a proto se nesmí plně zatěžovat. Hustí se po etapách a při pokojové teplotě. Materiál je po několika dnech poddajnější, a je-li potřeba správná výška k sezení, může se míč dohustit.

Životnost míče závisí na tom, jak často a k čemu se používá. Pokud je v provozu skoro denně – například v kurzech -, měl by se nejpozději za dva až tři roky pořídit nový.

Velký gymnastický míč má dvě velmi zajímavé vlastnosti. V první řadě je labilní plochou, tj. „sedací labilní plochou“. Jsou proto přímo předurčeny pro balanční cvičení. Druhou jejich důležitou vlastností je jejich schopnost akumulovat energii. Umožňuje to různé způsoby pružení, houpání a poskakování. [4]

1.1. Jak se dá gymnastický míč dále využít

- může se používat jako sedátko
- může se s ním posilovat, cvičit strečink, trénovat koordinaci
- je to skvělá pomůcka při uvolnění a relaxaci
- užívání radosti z pohybu
- hodí se pro každý věk, od kojenců až po seniory
- děti si s ním můžou hrát
- doporučuje se jako pomůcka pro cvičení v těhotenství
- často se používá při rehabilitaci
- dá se použít při terapii na podporu psychomotorických funkcí mentálně nebo tělesně postižených i psychicky nemocných
- používá se při pedagogicko-terapeutické práci, především s malými dětmi [7]

1.2 Na co by se měl dávat pozor

- vybrat si míč dle toho, k čemu bude používán. Pokud má sloužit k dovádění, měl by být silnější
- pokud bude používán k sezení a na gymnastiku, měl by mít správnou velikost
- dbát na to, aby byl označen značkou odborného testu
- při nafukování dát pozor, aby nepřekročil svůj ideální průměr a obvod, který by měl být na něm vytištěný. Podhuštění není problém, ba naopak, míč se lépe přizpůsobí tělu
- při vytahování uzávěru si pomáhat tupým předmětem
- míč nesmí přijít do styku s ostrými a hranatými předměty, které by ho mohly poškodit
- horko a silné sluneční záření míči škodí. Nesmí se nechávat v blízkosti topných těles
- pokud se míč přece jen popíchne, pak se nedoporučuje zalepovat. Původní zátěž by už nevydržel. (Výjimkou jsou např. míče řady GYMNIC-PLUS, jež lepit lze) [7]

1.3 Gymnastický míč jako sedátko

Při dlouhém sezení vznikají problémy. Mezi jednotlivými obratli v páteři jsou chrupavky, tzv. ploténky, které zde tvoří jakýsi polštářek.

Kdyby se změřil tlak vyvíjený na ploténku v různých polohách, zjistily by se tyto hodnoty:

- 245 Newtonů vleže
- 980 Newtonů vstoje
- 1400 Newtonů vsedě

1000 Newtonů odpovídá zatížení 100 kg. Pokud se navíc sedí s křivými zády, trpí páteř ještě víc – zatížení se vyšplhá až na 1800 Newtonů. Následkem toho bude opotřebování plotének, které se projevuje značnými potížemi s páteří. Dlouhé sezení, zvláště s kulatými zády, vede k poškození plotének, zkrácení některých svalů a k ochabnutí jiných. Nefyziologické zatížení vazů a kloubů, tedy zatížení, které takříkajíc neodpovídá pravidlům, se neprojeví jen na páteři, ale bolestí celého těla. [7]

Jaké výhody má gymnastický míč oproti židli:

- umožňuje aktivní, „dynamické“ sezení. Tělo není nuceno do strnulého cvičení, při sezení na míči se dá pořád trošku pohybovat. Tak se lze vyhnout dlouhodobé, monotónní poloze
- při sezení na míči se nedá přehazovat noha přes nohu – tento zlozvyk záďům velice škodí
- vzpřímené sezení, které šetří páteř, je na míči snazší než na jakékoli židli. Gymnastický míč podporuje optimální sklon pánve
- míč je sedátko dosti nestabilní, jelikož nemá opěradlo, takže svaly musí být stále aktivní. To posiluje svalstvo
- v ploténkách nejsou krevní cévy. Nepatrné pohyby, především lehké pérování na míči, mají za následek, že se stále střídá zatížení a odlehčení plotének. Díky tomu jsou ploténky zásobeny živinami a opotřebovávají se pomaleji
- pérováním na míči a menšími pohyby lze rozptýlit neklid a nervozitu [7]

1.4 Jak velký má být gymnastický míč

Předpokladem pro využití všech jeho předností je velikost přiměřená tělu a možnost přidršet se ve výšce stolu. Míče se dají koupit v různých velikostech (uvádí se průměr). Je důležité umět si určit optimální velikost sám, jelikož se velikosti míčů mohou u jednotlivých výrobců lišit. Proto je vhodné se na něj posadit před jeho koupí. Při vzpřímeném sedu musí být pánev podsazená. Kolena musí být níž než pánev. [7]

Pokud tato možnost není, k hrubé orientaci postačí tato tabulka:

Tabulka č. 1: Optimální velikost míče vzhledem k výšce postavy

Výška v cm	Průměr míče v cm	Obvod míče v cm
135-160	55	173
160-180	65	204
180 a více	75	236

1.5 Praktické rady ke cvičení na míči

- při cvičení vycházet z celkového zdravotního stavu
- cvičit v bezpečném prostředí
- nácvik správného sedu a s tím spojená správná velikost míče
- cvičit naboso nebo ve sportovní obuvi
- cvičit přesně dle návodu
- začínat s jednoduššími cviky
- při cvičení myslet na vykonávaný pohyb
- nezadržovat dech
- začínat cvičit pomalu a v malém rozsahu
- necvičit do únavy [4]

1.6 Trénink s gymnastickým míčem

Při tréninku je dobré provést na gymnastickém míči uvolňovací a relaxační cvičení. Cílem tréninku je „pohoda a zdraví“. Cvičením se tak člověk zbaví tzv. dysbalance a pomůže dosáhnout správného držení těla. Pod pojmem dysbalance se rozumí například ochablé břišní svaly spojené se zkráceným svalstvem zad – je to mimochodem jedna z příčin bolestí v zádech. [7]

1.7 Posilování s míčem

Proč svaly posilovat? Díky tréninku svalů s míčem budou svaly ovládat více funkcí, nebo budou schopny vykonávat funkce, které už pozbyly.

- kosterní svalstvo poskytuje oporu kloubům a zmírňuje jejich zatížení. Chrání tak klouby před zraněním a zabraňuje předčasným projevům stárnutí
- svaly odpovídají za vzpřímené držení těla. Posilováním se může zamezit předčasnému opotřebení páteře, zvláště pak plotének, a vzdorovat tak bolestem v zádech
- tatáž zátěž představuje pro netrénovaný sval mnohem těžší práci než pro sval trénovaný. Trénováním svalu se zamezí ztuhnutí svalu a svalovým křečím [7]

1.8 Strečink s gymnastickým míčem

Důležitost strečinku či protahovacích cvičení se dnes zdůrazňuje úplně všude. Tato cvičení jsou přínosná, ba dokonce i nepostradatelná.

- protahovací cvičení zvyšují pružnost svalů, pojivové tkáně kloubních pouzder, vazů a šlach
- svaly se potom tolik nezatěžují. Nemusí se vynakládat nadbytečná síla, aby se překonal odpor nepružných svalů, šlach a vazů. Protážený sval se mnohem pomaleji zkracuje a tuhne
- čím je sval pružnější, tím méně je náchylný k úrazu
- ztuhnutí a zkracování svalu může silně ovlivnit držení těla a vyvolat bolesti v různých jeho částech. Pravidelným strečinkem se tomu dá předejít [7]

2. KREATIVNÍ HRA S MÍČI JAKO TVORBA NÁVRHU

V této fotografické dokumentaci se jedná o sehraný komiks, ve kterém je názorně předvedena postupná realizace interiérového objektu. Příběh začíná od prvotní myšlenky a dostává se až k podobě výsledného objektu. Není potřeba více tento komiks popisovat, čtenář průběh tvorby pochopí přímo z něj.

2.1 Komiks všeobecně

Komiks je umělecké médium, někdy označováno jako "deváté umění", ve kterém jsou za sebou chronologicky uspořádány kresby nebo jiná zobrazení s případným doprovodným textem v cílených sekvencích. Dohromady tedy vytvářejí celek, nejčastěji příběh. Jednomu obrázku, který většinou zachycuje jeden okamžik, se v komiksové terminologii říká *panel*. Podmínkou je, že panely musí být uspořádány vedle sebe (čímž vzniká důležitá odlišnost mezi komiksem a např. animovaným filmem). Komiksy se většinou vyznačují používáním „bublin“ k zobrazení mluvené řeči nebo myšlenek, velmi často jsou monology nebo doprovodné texty vypravěče napsány v obdélnících uvnitř jednotlivých panelů. Tradičním rysem komiksů, který však není podmínkou, je též využívání karikatury, a to převážně při zobrazování postav. Pozadí bývá po vzoru kreslíře Hergého zobrazováno spíše realisticky, pro zvýšení důvěryhodnosti prostředí, ve kterém se hrdina pohybuje. Americké mainstreamové komiksy se vyznačují snahou o co nejrealističtější zobrazení postav i prostředí. V poslední době však přibývá experimentátorů, kteří tyto tradiční zvyky úmyslně popírají.

Pokud je komiks krátký (obvykle 3-5 panelů), nazývá se strip (angl. proužek). Ze slovního spojení "comic strip" též vzniklo v první polovině 20. století samotné slovo "comics", které bylo později počeštěno na "komiks". Pokud je na konci slova psáno písmeno x, tedy comix (popř. komix), bývá tím obvykle označován americký undergroundový komiks, který zažil velký rozkvět v 60. a 70. letech minulého století.

[12]

Obrázek č. 1: Komiks

Obrázek č. 2: Komiks

Obrázek č. 3: **Komiks**

3. INTERIÉROVÝ OBJEKT VYTVOŘENÝ S VYUŽITÍM GYMNASTICKÝCH MÍČŮ

S tímto solitérem působí celý interiér zcela jinak. Tento neobvyklý kousek dodá svému bytu novou tvář, zhodnotí celé zařízení. Musí se mu dát více prostoru, aby se správně uplatnil a přitahoval pozornost. Velice rychle se stane oblíbeným místem jakéhokoli člena rodiny. Umožňuje upravit obytný prostor příjemně a zároveň funkčně. Je zkrátka mnohostranný.

Vyřešen je i problém, se stále se zmenšujícími obytnými prostory, které mají lidé ve velkoměstech k dispozici. V případě potřeby většího prostoru, se dá tento interiérový objekt jednoduše uskladnit. Zkrátka se sfoukne, složí a uloží do skříně.

Další obrovskou výhodou je, že ho lze rozebrat na jednotlivé míče, a ty využít jako sedačky pro větší skupinu lidí. Proto se hodí třeba i do pokoje pro mladistvé, kde se setkává čím dál více přátel, tzn. že stoupá potřeba míst k sezení. A jak už sem se již zmiňovala výše, jedná se o „dynamické“ sezení, což prospívá dobrému zdravotnímu stavu, který je ve vývoji dítěte nesmírně důležitý.

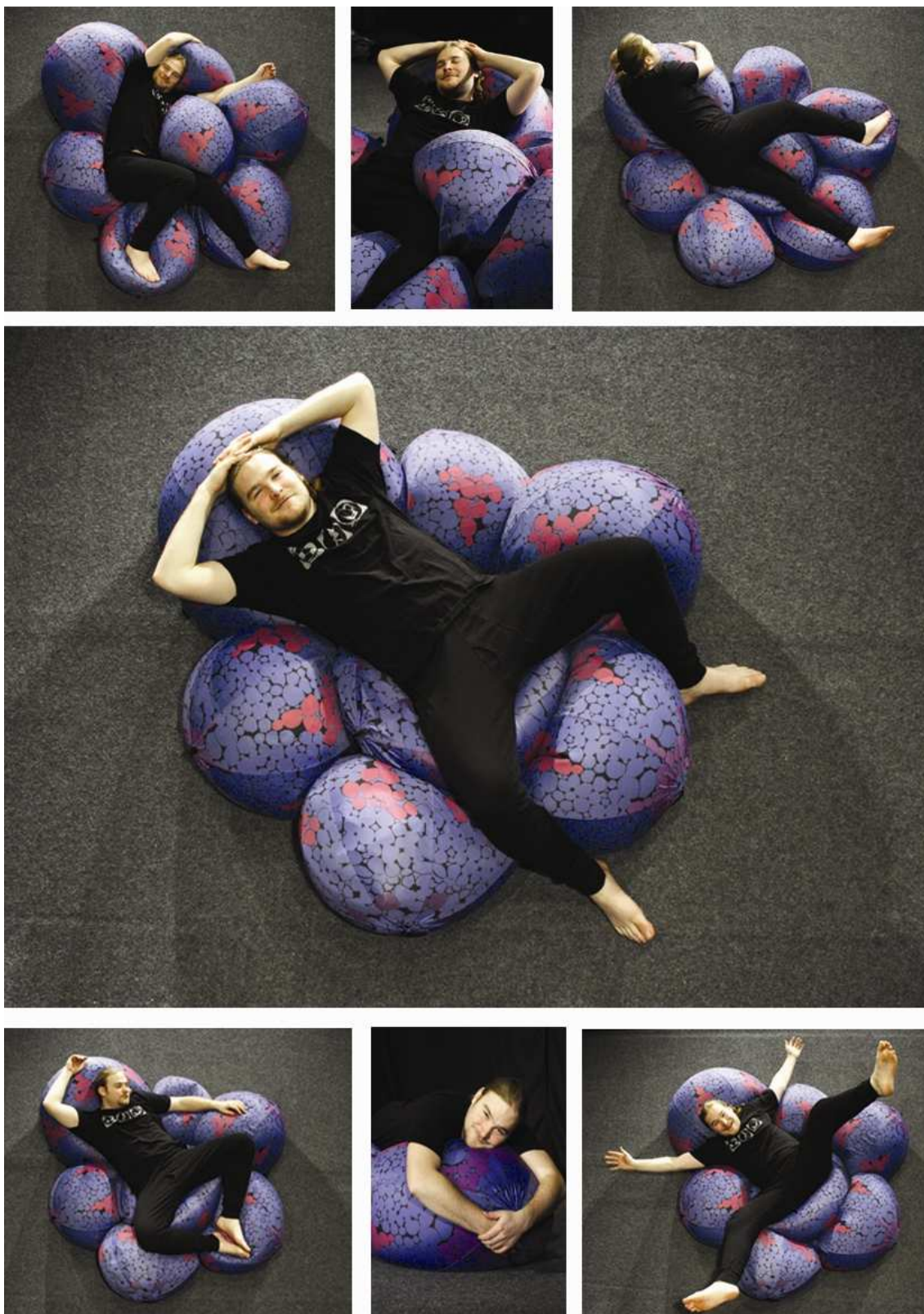
V rámci individuálního řešení každého interiéru, lze dle gusta měnit obalový potah. Zhotovení není složité, zručná žena si s ním poradí. Každý si tak může vybrat svoji textilií, která mu vyhovuje nejvíce. Pro stále více lidí už dávno nestačí výběr nábytku a doplňků, proto je zde pro kreativnější tvůrce i možnost vlastního návrhu potisku. V tomto případě se opravdu jedná o neobvyklý originální kus. Vlastní styl je odjakživa důležitým prostředkem, jak projevit svou osobnost a realizovat se.

Za zmínku ještě stojí úžasná variabilita. Každý si může vytvořit svoje vlastní „hnízdečko“. Je libo nohy nahoru, nebo dolů? Hlava níž, či výš? Měkčí nebo tvrdší pohodlí? Jeden, dva, tři nebo sedm balonů? Toho všeho se dosáhne pomocí regulace vzduchu a možnosti spojení či rozdělení všech míčů. Zkrátka se jedná o hravý interiérový objekt.

Všechny možné varianty k použití tohoto interiérového objektu jsou názorně ukázány zde ve fotografické dokumentaci.

Obrázek č. 4: **Bunch**

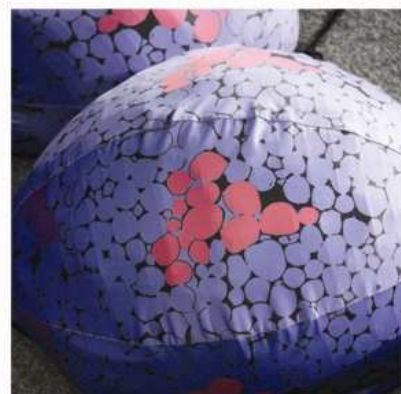
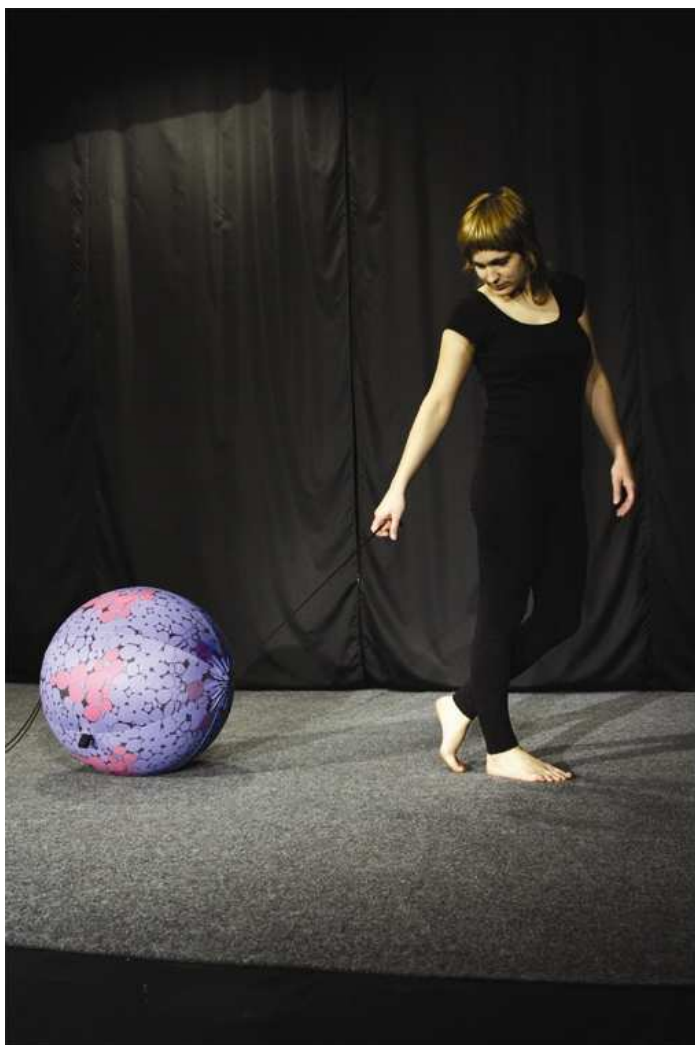
Obrázek č. 5: **Bunch**

Obrázek č. 6: **Bunch**

Obrázek č. 7: **Bunch**

Obrázek č. 8: **Bunch**

3.1 Název produktu

Jméno by mělo být dobře zapamatovatelné, jedinečné a zvučné. Při tvorbě názvu se může vycházet z klíčových slov, jež se nějakým způsobem vztahují k produktu.

Klíčová slova jsou odpovědí k těmto otázkám:

- co je charakteristické pro produkt?
- čím se odlišuje od konkurence?
- jaké výhody přináší svým klientům?
- na co se klade důraz, jestli na špičkovou kvalitu nebo lidovou cenu?
- koho chce svou nabídkou přilákat?

Důležitá je originalita. Spousta značek končí na „*ex*“. *Eurotex, Juvex, Tripex, Tuzex, Kovex, Darex, atd.* Může za to jedna z rádoby chytrých reklamních „*pouček*“, která tvrdí, že nejvíce sexy je jméno složené z pěti až sedmi písmen končící na „*ex*“. Proto je lepší se této radě vyhnout, aby název nebyl jedním z dlouhé řady. Navíc by zvolený název neměl vzbuzovat rozpaky natož pohoršení. Značka má naopak vyvolávat pocit důvěry.

Jednoduché a libozvučné jméno se lépe pamatuje. Některé názvy jsou vytvořeny formou zkratk svých zakladatelů, jiné jsou např. cizojazyčně znějící. To vše je v pořádku, pokud je jméno originální, dobře se pamatuje a je bez jazykových zálužností. Pokud naopak vznikají spekulace o správné výslovnosti, nejasnosti ke skloňování a gramaticky správném zápisu, něco není v pořádku.

Dvojnásob se název prověřuje, pokud se výrobek chystá expandovat do **zahraničí**. Důležité je v takovém případě nejen jak zní navržený/vybraný název české veřejnosti, ale rovněž jaké pocity vyvolává v ostatních zemích.

Stojí za to, popustit při této činnosti uzdu fantazii a tvořivosti. Ke svým výrazům si lze najít synonyma či cizojazyčné ekvivalenty (ideální je latina, případně angličtina). Pro hledání českých synonym lze použít slovník nebo třeba thesaurus ve Wordu, pro hledání anglických synonym existuje řada kvalitních on-line thesaurů.

K dobrému názvu patří i dobrý **slogan**. Ač mnozí považují reklamní slogan jen za třešničku na dortu, opak je pravdou. Silný slogan, to je element každé marketingové strategie. Silný a působivý slogan se asi nejlépe pozná tak, že si ho prostě člověk zapamatuje, aniž by přitom zapomněl na značku, ke které se pojí. Jisté však

je, že lépe žádný slogan než špatný slogan. Neboť v boji o pozornost zákazníků vyjde na světlo všechno: špatná formulace, nelogická přílišná abstrakce i absence nápadu. Silný a originální slogan může naopak značně jen prospět. [11]

3.1.1 Bunch [banč]

Tak je pojmenován tento interiérový objekt. Výraz byl vybrán z anglického slovníku jenž v překladu znamená hrozen, svazek, chomáč, trs, atd. Při výběru názvu hodně napomohlo tvarové řešení objektu. Velkou roli hrají jednotlivé kulaté míče, které při troše fantazie připomínají bobule. Spojením těchto koulí už objekt dostává podobu hroznu.

Je to krátké, jednoduché a libozvučné jméno. Stačí říct jenom „banč“. Navíc první dvě písmena jsou stejná, jako u slova balon (**ba** – nč, **ba** – lon). Jméno se dobře pamatuje a je bez jazykových záludností.

Vycházelo se z těchto klíčových slov:

- co je charakteristické pro produkt?
tvarotvornost, koule, vzduch, pohodlí
- čím se odlišuje od konkurence?
neobvyklý kus interiéru
- jaké výhody přináší svým klientům?
mnohofunkčnost, snadná manipulace a možnost uskladnění
- na co se klade důraz?
originalita, možnost vlastní tvorby
- koho chce svou nabídkou přilákat?
sortiment lidí s dobrým nápaditým vkusem a smyslem pro originalitu a humor, dále hravé kreativní děti, muže a ženy dbající o své zdraví

3.2 Psychologické aspekty v interiéru

Barvy, tvary a další prvky upoutávají na sebe pozornost a evokují v člověku určité pocity. Lidské vnímání je věc individuální, ale má také určité zásady. Vědomě či podvědomě reaguje na tyto psychologické elementy každý člověk.

3.2.1 Barvy

Barvy, barevné tóny a jejich kombinace jsou nezaměnitelným spolutvůrcem obydlí. Vyvolávají v lidech ojedinělý a jen jim vlastní svět jejich představ a pocitů. Do bytu je nejvhodnější volit barvy, které jsou každému pocitově blízké.

Červená

Působící na aktivitu myšlení, zvyšuje pozornost. V představách lidí je spojována s pojmy pohyb, aktivita, dynamika, boj a temperament. S oranžovou patří mezi nejteplejší barevné tóny a podílí se na realizaci teplotní kompenzace prostor. Červené předměty se k nám jakoby přibližují. Světle červená působí vesele a lehce, sytější a tmavší odstíny zase těžce a sugestivně. Odstíny do růžová vyvolávají pocity jemnosti, křehkosti a romantiky, purpurová působí slavnostně a ušlechtilé. Za “nejideálnějšího partnera” je považována bílá, se kterou získává výraz svěžesti, jistoty a optimismu.

Modrá

Vyvolává pocity klidu, uvolnění, podporuje atmosféru ticha a soustředění. Symbolizuje dálky, volnost i prostornost světa. Světlé odstíny působí vzdušně a odlehčeně, tmavé tóny její prostorový psychologický a částečně i symbolický význam potlačují. Její odstíny do zelena jsou chladnější a jakoby přísnější, odstíny do fialová jsou teplejší a vyvolávají napětí. Modrá barva evokuje pocit chladu a opticky vzdaluje předměty. Lze ji dobře kombinovat se žlutou, okrovou, oranžovou a červenou.

Oranžová

Je to teplá barva, která se podílí na tvorbě pocitové tepelné kompenzace. S příměsí červené vyvolává pocity vzruchu a napětí. Tlumenější a zemitější odstíny hladinu napětí snižují.

Fialová

Je barvou nostalgie, melancholie a tajemna. Vyvolává pocity hloubky, izolovanosti, někdy i tíže a neklidu. V protikladném významu působí spokojeně, ušlechtilé a exkluzivně. V bytovém interiéru se doporučuje používat ji jen na malých plochách nebo na záměrně akcentovaných a výtvarně dominujících předmětech. Dobře ji lze kombinovat se žlutými, okrovými a zelenými barevnými odstíny.

Žlutá

Nejčastěji je spojována se sluncem, světlem a teplem. Má výraznou světelnou funkci. Po psychické stránce působí aktivizačně a podnětně. Žlutá s příměsí červené vyvolává kladné pocity, zakalená a jakoby špinavá žlutá blížící se k zelené i příliš ostré odstíny navozují negativní dojmy a představy.

Zelená

Je to barva jistoty, spokojenosti a rovnováhy. Má uklidňující účinky. Je neodmyslitelně spjatá s přírodou, v symbolickém významu s pojmy obnovy, růstu a naděje. Působí příjemně na zrak člověka, napomáhá soustředění, psychické pochody však spíše zpomaluje. Zelená s příměsí modré je velmi studená, avšak s příměsí bílé vzbuzuje aktivitu. Lehce a svěže působí zelená směřující ke žluté, všechny tmavé odstíny působí psychicky tíživě a vážně.

Hnědá

Hnědá a její různorodá škála odstínů je barevným odrazem přírodního světa. V člověku vyvolává pocity pohodlí, klidu, vyrovnanosti, ale i solidnosti a uzavřenosti. Přírodní tóny dřevěného nábytku jsou dobře kombinovatelné s bílou, zelenou a modrou.

Bílá

je symbolem světla, pořádku a čistoty, odlehčuje a zvětšuje prostor. Ostatní barvy v jejím sousedství barevně „ožívají“, a tak se zvyšuje jejich působivost. S nádechem modré působí studeně, s nádechem žluté, červené a oranžové se jeví živější, přirozenější, ušlechtlejší a současně i teplejší.

Černá

Černá barva opticky zužuje objemy předmětů a nábytku. Dobře je kombinovatelná s živými a čistými barevnými odstíny, zdůrazňuje sytost a čistotu sousedících barevných tónů. Dobře se vyjímá a komponuje jako akcent v podobě bytových doplňků, jednotlivých součástí bytových textilií a nábytku.

Šedá

Tato barva je neutrální, a proto se používá v kombinaci s jinými barvami. Bývá občas spojována s duchy, nemocí a chudobou. [8]

3.2.1.1 Barevné harmonie

Barevné harmonie mohou být jednoduše popsány jako specifické barevné palety. Jsou charakteristické vyvážením barev, proto se jejich kombinace vnímají jako harmonické nebo esteticky příjemné. Pokud se člověk rozhodne pro určitou základní barvu, může dalšími barvami přidat impulsy stejným směrem, nebo opačnými barvami účinek hlavní barvy zredukovat. Důležité je vědět, jakou zá náladu chce člověk vytvořit.

Kontrast

Barevné kontrasty nabízejí vysoký stupeň vizuální stimulace. Přesunem od jistoty příbuzných harmonií se výrazné barvy používají ke zdůraznění skupiny příbuzných barev jejich uvedením do kontrastu. Komplementární odstíny nacházejícím se na kruhovém diagramu barevného spektra přímo naproti sobě spolu výrazně kontrastují. Komplementární barva se v designu použije jen v malém množství, aby vyjádřila intenzivnější barevnost a kontrast. Celkový efekt slouží k vytvoření vizuálního zážitku, v němž jsou jak příbuzné, tak zvýrazněné barevné odstíny zvýrazněny.

Komplementární barvy

Vytvářejí větší kontrast v harmonii. Použitím párů komplementárních barev, tedy dvou barev na opačných stranách kruhového diagramu barevného spektra, jako je červená a zelená, se dosáhne barevného schématu o velkém kontrastu.

Monochromatická

Tato barevná harmonie se nejvíce nachází v přírodě. Je to harmonie mnoha odstínů jedné barvy, kombinuje barvy odvozené z jedné položky barevné palety. Tato schémata mohou být buď teplá, nebo studená. Monochromatické harmonie bývají příjemné a uklidňující, protože dobře ladí s většinou podmínek osvětlení. [1]

3.2.2 Tvary

Psychologie tvarů a barev spolu velmi úzce souvisí. Barvou se tvary většinou dotvářejí a zdůrazňuje jejich význam. Vhodná kombinace těchto dvou elementů grafiky působí na cílovou skupinu lidí. Tvarem objektu se dá sdělit mnoho informací.

Čtverec

Čtverce je tvar oblíbený především u mužů pro jejich analytický způsob myšlení. Symbolizuje pevnost a nehybnost. Ženy na pravoúhlé tvary příliš nereagují. Navozují u nich pocit tíhy, drsnosti a nepoddajnosti. Často se tento vztah přirovnává ke kameni. Muži vidí v kameni předmět, se kterým se dá pracovat a manipulovat. Naopak ženy mají ke kameni respekt, připadá jim chladný a netečný. Tento tvar ale příliš pozornost nepoutá. Je to z toho důvodu, že v okolí je většina věcí podobného tvaru.

Trojúhelník

Do této skupiny se řadí všechny objekty, které mají mnoho ostrých úhlů. Přitahují pozornost, ačkoliv ani u jednoho pohlaví nejsou v oblibě. Pro muže evokuje mystiku, zatímco ženy cítí spíše strach a hrozbu. Trojúhelník může snadno měnit grafický význam podle toho, kam směřuje jeho vrchol.

Kruh

Kruh je charakteristický oblíbený znak žen. Symbolizuje něhu, lásku, teplo, porozumění a klid. Je přesným protikladem všech mnohoúhelníků a muži pak mají tendenci v něm vidět něco příliš jemného a ženského.

Křivky

I když se to může zdát zvláštní, tyto útvary vycházejí jako ideální pro muže i ženy a navíc jsou velmi viditelné a poutavé. Ve skutečnosti je to tak, že tento typ objektů je určitou syntézou těch předchozích, přičemž se vytrácí negativní efekt. Problém těchto útvarů je ten, že jsou velmi variabilní a mohou přejímat vlastnosti objektu, ze kterého byly vytvořeny. Do této skupiny se řadí i přímky, ale nesmí být na sebe kolmé.

4. UPLATNĚNÍ TISKU V INTERIÉROVÉ TEXTILII

Textilní tisk je vedle barvení jednou z nejdůležitějších zušlechťovacích technologií mající rozhodující vliv na prodejnost výrobku. Textilním tiskem rozumíme místní zbarvení textilních výrobků. Při nanášení barviv jde téměř vždy o opakování určité vzorové jednotky, která se rozloží po celé délce i šířce textilie.

V posledních letech dochází k mimořádně intenzivnímu vývoji v potiskování. Vyrůstá nejen množství potiskovaných textilií, ale objevuje se velké množství technických a chemicko-technologických inovací včetně digitálního tisku. Používají se při něm prakticky stejná barviva jako při normálním barvení. Barvivo je obsaženo v tiskací pastě, která je místně nanášena různými tiskařskými technikami na textilní materiál.

Aby nastalo místní obarvení, musí se po tisku provést ještě dokončující práce. Jejich účelem je provést vlastní místní obarvení a zajistit fixaci barviva, aby vzniklé vybarvení mělo požadované stálosti. [3]

Zvolená technika tisku:

K potisku byl zvolen *Přenosový (Sublimační) tisk*, a to z těchto důvodů:

- použití polyesterové textilie
- ostrost tisku
- možnost výběru z velkého množství barevných odstínů
- neomezený počet barev v návrhu

Volba textilního materiálu:

K výrobě snímatelných obalů se velmi dobře hodí nemačková elastická látka, která je schopna se přizpůsobit tvarovému řešení balonu. Proto byla vybrána oděvní syntetická *pleténina*, která obsahuje 80% *polyesteru* a 20% *lycry power*. Nebylo možno použít interiérovou (potahovou) textilií, jelikož v čalounictví není tolika procentní elasticita žádána.

4.1 Tisk přenosem

Tisk přenosem je nadřazený pojem pro všechny postupy, u nichž se potiskuje pomocné médium, dnes výhradně papír, z něhož se vzor přenáší na textilií v oddělené pracovní operaci. Přenosový tisk byl patentován v roce 1958, ale teprve až po osmi letech byla tato metoda uvedena do výroby. V současné době se uplatňuje zejména v pletářském průmyslu. Patří mezi speciální techniky textilního tisku. Již ze samotného názvu vyplývá, že jde o techniku tisku, při které se na povrch potiskované textilie přenáší vzor speciálním pracovním postupem. [2]

Mezi hlavní výhody přenosového tisku patří zejména:

- naprostá přesnost, ostrost tisku a opakovatelnost
- nižší nároky na výrobní prostory a stavební investice v porovnání s klasickou výrobní technologií filmového či strojního tisku
- dokonalá fixace barviva na textilním materiálu, díky čemuž se vylučuje praní potištěného materiálu a jeho opětné sušení
- snížení spotřeby provozní vody a snížení znečišťování odpadních vod na minimum
- jednoduchost a operativnost postupu tisku, tj. možnost dosažení kvalitního tisku bez zdlouhavé technologie a bez potřebného náročného strojního vybavení
- rychlé přizpůsobení módním tendencím trhu ve srovnání s klasickými metodami tisku
- nižší výrobní rozpracovanost a možnost zmenšení skladovacích prostor [2]

Mezi nevýhody patří:

- omezené použití pouze pro syntetická vlákna nebo směsi 50/50. Toto omezení vyplývá z podmínek běžné aplikace disperzních barviv na syntetická vlákna
- změna charakteru zboží působením tepla a podmínek zpracování, např. žehlení již hotového výrobku
- nutnost použití speciálních silně koncentrovaných a velmi drahých disperzních barviv, které jsou pro přenosový tisk vyvinuty
- drahý přenosový papír a jeho jednoúčelové použití [2]

Pod pojem přenosový tisk se již zahrnuje řada postupů vzájemně se lišících způsobem fixace barviva na materiál a složením tiskací pasty. Nejdůležitější systémy jsou uvedeny v tabulce č. 2. [2]

Tabulka č. 2: **Systémy přenosového tisku**

	Přenosový tisk			
Postupy	termické (suché) postupy		mokrý postup	
Fixace	Sublimace	termoplasty	Migrace	paření
Systémy	Sublistatic	Thermacrome	Fastran	Star
	Bemrose	Thermo Light		Max Spelio
	Sublicolor	Print		Noridem
	Transfaprint			APT

V této práci je pozornost věnována termickému postupu *Sublistatic*, který je nesporně nejdůležitějším a dnes již také nejpropracovanějším systémem přenosového tisku. Také je samozřejmě použit v praktické části.

4.1.1 Způsob Sublistatic

Tento způsob patří mezi termické postupy suchého tisku. Zásadní rozdíl proti mokrým postupům je ve způsobu přenášení vzoru. U způsobu Sublistatic se pro přenos vzoru z papíru využívá sublimace disperzních barviv.

Disperzní barvivo aplikované vhodnou formou tisku na papírovou podložku přechází působením tepla v plynnou fázi, kondenzuje absolutně přesně podle vzoru na chladnějším povrchu textilního materiálu a při dalším termickém působení vniká hlouběji do vnitřní struktury syntetického vlákna, nejčastěji polyesterového, kde vytváří tuhý roztok.

Disperzní barvivo nemá k papírové podložce nebo jiné fólii afinitu a nachází se na potištěných místech ve formě jemné disperze. Z této formy, charakterizované tupými a nevýraznými odstíny, přechází mechanismem přenosu do konečné brilance a svítivosti tuhého roztoku uvnitř syntetických vláken. V rozsahu optimálních technologických podmínek, tj. tlaku, teploty a doby kontaktu potištěné podložky se substrátem dochází téměř k úplné 100%ní fixaci vysublimovaného barviva k papíru. Fixace je tak dokonalá, že praní potištěné textilie je zbytečné. Po snížení teploty pohyb barviva ustává a zůstává tak uzavřeno uvnitř vláken. [2]

4.1.1.1 Přenosový papír

Nosičem vzoru je podložka. Její stav a kvalita určují konečný výsledek tisku. Podložka musí umožňovat egální tisk a nesmí bránit přestupu barviva do vlákna. Tiskací barva musí být uložena na jejím povrchu a nesmí pronikat do jejího objemu.

Zvolí-li se za nosič vzoru papír, musí být dostatečně stabilní a pevný. Je důležité, aby se nedeformoval při tisku vzoru ani při přenosu na textilie. Nejvhodnější je použít papír hladký. Jeho povrch umožňuje jemné prokreslení vzoru. Tisk na hrubší povrch vyžaduje silnější nános barviva k zaplnění nerovností papíru. V tomto případě se hůře reprodukuje jemné a rastrové vzory. Drsnost povrchu rozbíjí tištěný vzor.

Kvalita papíru se upravuje hlazením, klížením a přísadou plnidel. Slabě klížené papíry mají sklon ke krčení, přijdou-li do styku s barvou obsahující vodu. Sublimaci dovnitř papíru zabraňuje klížení nebo povrchové lakování. Barvivo je nuceno difundovat jen jedním směrem do potiskovaného materiálu. Silně klížené papíry a druhy velmi tvrdé nejsou pro přenos vhodné. Jejich použití způsobí neegální tisk. Na to se musí dbát u vzorů s větší plochou. [2]

4.1.1.2 Disperzní barviva

Pro přímý tisk na textilie z polyesterových vláken představují disperzní barviva nejdůležitější a nejpoužívanější skupinu barviv. Význam ostatních skupin barviv, která lze na polyesterových vláknech při tisku aplikovat, je menší.

Na rozdíl od polyamidových vláken a acetátu celulosy mají disperzní barviva na polyesterových vláknech lepší stálosti zamokra. Stálosti na světle jsou různé a jsou závislé na konstituci barviva. Pro tisk na polyesterová vlákna lze používat pouze takové značky disperzních barviv, které mají kromě dobrých stálostí zamokra i stálosti na světle také dostatečně vysokou stálost v sublimaci. Tato stálost je důležitým kritériem při výběru barviv.

Disperzní barviva tvoří základní skupinu v přenosovém tisku a používají se u velké většiny přenosových papírů. Tato barviva jsou většinou typem monoazobarviv nebo barviva anthrachinonová. K dosažení dobrých výsledků při přenosu musí mít barvivo malou a jednoduchou molekulu. Kromě těchto zásad se barviva musí vybírat tak, aby na syntetických vláknech, pro která je přenosový papír určen, dávala dobré stálosti. Určitou výhodou je, že se na textilní materiál přenáší jen vlastní čisté barvivo. Dispergátor a případné nesublimující podíly zůstávají na papíře a neovlivní kvalitu přeneseného vzoru. [2]

4.1.1.3 Podmínky přenosu obrazu na textilií

- používaná teplota – bývá různě vysoká podle druhu potiskovaného materiálu, nejčastěji od 160 do 230°C
- velikost přitlaku – přitlak se volí co nejmenší, většinou od 103 do 120 kPa. Tato hodnota je závislá na potiskovaném materiálu
- doba působení – závisí na zařízení, na němž se přenos provádí. Je důležité, jakým způsobem je materiál zahříván a jak je mu teplo předáváno, popřípadě zda je současně nějakým způsobem ochlazován a jak intenzívně
- doba prohřátí tkaniny a papíru se vzorem – potřebná doba přenosu na aktivní působení teploty je okolo 30 sekund. U silnějších materiálů na dobu delší. [2]

4.1.1.4 Strojní zařízení pro tisk přenosem

Přenos vzoru sublimací je zdánlivě velmi jednoduchý. Na potiskovaný materiál stačí položit potištěnou stranou přenosový papír a přitisknout jej na materiál. Působením tepla se přenesou vzor a zafixuje barvivo.

Stabilizace teploty je nejdůležitějším požadavkem na vytápěnou desku lisu nebo vyhřívaný válec kalandru. Zařízení má zajistit regulaci teploty v rozmezí ± 1 °C, a to po celé ploše válce nebo desky.

U každého z těchto zařízení se požaduje, aby pracovalo až do teploty 250 °C, a proto není snadné u každé konstrukce tyto požadavky splnit. Přímé elektrické vytápění většinou nedává dobré výsledky, hlavně na větší ploše. Většina zařízení bývá vytápěna cirkulujícím olejem. Topení je instalováno buď přímo ve vytápěné desce nebo v bubnu, nebo je umístěno mimo vlastní přenosové zařízení ve zvláštním agregátu. Kromě tohoto způsobu vytápění může být použita řada dalších způsobů topení. Kvalita tisku závisí na rovnoměrnosti a přesnosti. [2]

Stroje pro přenosový tisk se rozdělují podle způsobu potiskování:

- diskontinuální potiskování
- kontinuální potiskování

Stroje pro diskontinuální potiskování

Jsou používány pro potiskování konfekčních dílů i hotových výrobků. V praktické části je použit diskontinuální lis, proto je zde podrobněji popsán.

Musí splňovat tyto základní požadavky:

- po celé ploše desky musí být udržovaná nastavená teplota
- rovnoměrný přítlak po celé ploše desky
- optimální rozměr pracovní plochy desky. Využití plochy desky pro rozložení potiskovaných dílců
- automatické zařízení pro zavírání lisu a určení doby lisování
- zařízení umožňující přípravu materiálu k tisku a přenosového papíru v prostoru mimo vyhřívanou desku [2]

4.2 Polyesterová elastická pletenina

4.2.1 Polyesterové vlákno PL

Je to chemické vlákno ze syntetických polymerů. Syntéza je z chemického hlediska přeměna původní nízkomolekulární látky (monomeru) na látku vysokomolekulární (polymer). Lze ji provádět polymerací, polykondenzací, polyadící. Vyrábí se ve formě nekonečného vlákna (multifil), nebo kabelů, které se řezou na stříž nebo trhají na trhacím konvertoru. Vlákná mohou být různých profilů a jemností (i mikrovlákná), hladká, tvarovaná, sráživá i nesráživá.

Polyesterová vlákna se vyznačují vysokou nemačkovostí. V tomto směru překonávají i vlnu. K nemačkovosti PL vláken dále přispívá nízká navlhavost, která činí pouze 0,5%. Na druhé straně je nízká navlhavost jednou z příčin obtížnějšího barvení a potiskování vláken. PL vlákna jsou stálější na světle než vlákna polyamidová, ovšem méně stálá než vlákna polyakrylonitrilová. Také dobře odolávají zahřívání na vzduchu. Mezi nevýhody patří žmolkovitost a nabíjení elektrostatickou elektřinou. [2]

4.2.2 Lycra

Lycra je obchodní název pro polyuretanová vlákna. Jedná se o skupinu vláken s vysokým modulem pružnosti (pružnost až 400%). Obecně se nazývají elastomery. Používají se pro elastické prádlo, punčochy, plavky, jsou náhrada pryžových vláken. Nevýhodou je, že po delším čase dochází v chlorované vodě ke ztrátě pružnosti. [5]

4.2.3 Pleteniny

Pleteniny mají řadu vynikajících vlastností. Typickou vlastností klasických pletenin je vysoká tažnost, která je dána tvarem oka. Tato vlastnost spolu s pružností a měkkostí zajišťuje volnost pohybu a možnost relativně jednoduchého stříhového řešení pletených výrobků. Nízký zákrut pletařských nití a volná vazební struktura dodává pletenině měkkost a prodyšnost. [6]

4.2.4 Vzory a barevnost textilií

Schopnost výtvarného působení textilu v obytném interiéru je využívána již od dávných dob. V minulosti byla pozornost soustředována spíše na praktické a funkční uplatnění textilních předmětů. Avšak postupem času stále více nabývalo na významu i jejich výtvarné působení.

Výběr vzorů a barevnosti ovlivňuje atmosféru prostředí, v němž žijeme. Volba vzoru, jeho velikost, barevnost, umístění a řazení vyvolává psychické dojmy a působí na emocionální prožívání člověka, přispívá ke vzniku pocitů vzdušnosti, přeplněnosti, prosvětlení, zatemnění, kompozičního klidu, disharmonie či neklidu. Materiály, vzory a barevnost zároveň ovlivňují výsledný prostorový dojem, jímž místnost na člověka působí. Světlé barvy a drobné vzory vyvolávají pocit prostornosti, vzdušnosti, velkorysosti a místnost zdánlivě zvětšují. Naopak tmavé barvy, velké vzory a izolované motivy místnost jakoby zmenšují. V menších a prostorově členitějších místnostech s velkým množstvím nábytku je vhodnější sáhnout po drobnějších vzorech a jednobarevných provedeních bytového textilu. Velké a barevně výrazné motivy, například velké květinové dezény, abstraktní motivy jsou poměrně silně vnímanou součástí obytného prostředí, a proto se lépe uplatní ve větších místnostech s menším množstvím nábytku.

Volba vzoru a barevnosti bytových textilií úzce souvisí s celkovým stylem a charakterem místnosti, typem nábytku, barevností, strukturou, povrchovou úpravou stěn, stropu a jiných stavebních prvků

Výtvarného ztvárnění se dosahuje různými způsoby. Dnes již klasické tkané nebo vyšívání vzorů nahradila v mnoha případech moderní technologie barevného potisku. Potisk nabízí ve srovnání s tkanými textiliemi možnost rozdílného výtvarného projevu, který není omezen samotnou technologií tkaní. [8]

5. REALIZACE VARIABILNÍHO INTERIÉROVÉHO OBJEKTU

Zdánlivě prostá myšlenka tvorby interiérového objektu z gymnastických balonů, se postupem práce stále měnila ve složitější a náročnější výsledek. Z důvodu špatné stability objektu je z původních tří balonů použito sedm, tudíž je větší spotřeba veškerého textilního materiálu a potisku a z toho plyne i větší časová náročnost. Postup realizace je uveden níže.

5.1 Gymnastické míče

Celkový počet balonů je sedm. Míče jsou různě velké pro případ, kdy Bunch vlastní např. rodina, v níž má každý příslušník jinou výšku postavy a potřebuje svůj průměr balonu. Největší míč je s průměrem 75 cm, další tři jsou stejného průměru 65 cm a nejmenší míče mají 55 cm.

5.2 Textilní materiál

S výběrem textilního materiálu byl nejspíš největší problém. Jelikož se jedná o interiérový objekt, měla být původně použita bytová potahová textilie. Bohužel vlastnosti potahových textilií nevyhovují požadavkům pro variabilní interiérový objekt. Pro svůj účel v čalounictví jsou potahové textilie pevné a není u nich žádána vysoká elasticita, což je v tomto případě nezbytné z důvodu nafukování a vyfukování míčů.

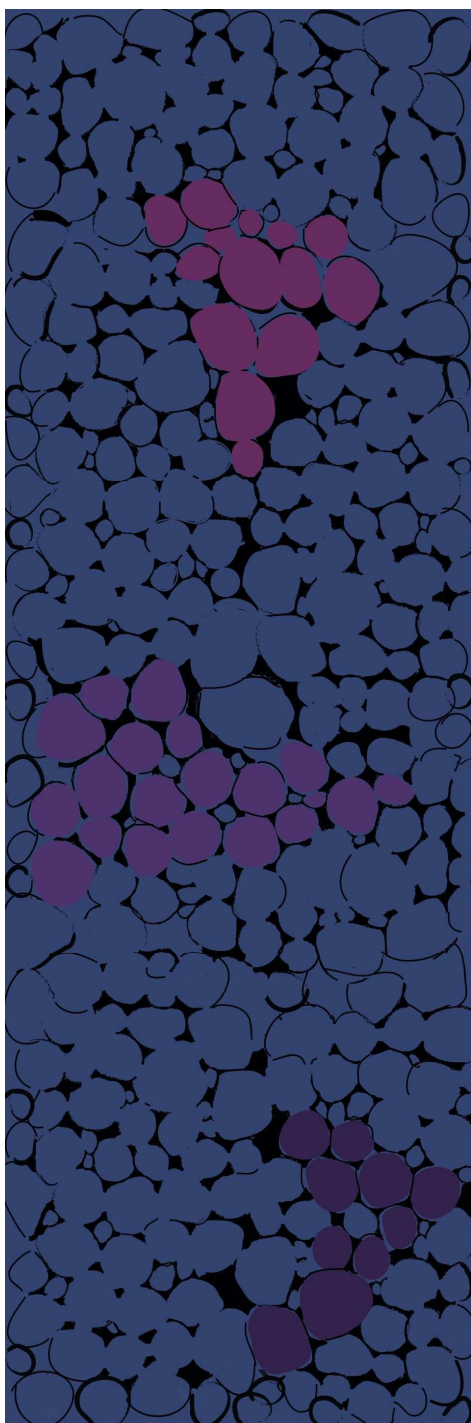
Rozhodující faktory při výběru „svrchního ošacení“ gymnastických balonů byly kvalita, předpokládaná životnost materiálu a funkce, kterou má balon plnit. Také se zde očekává častější používání, tudíž byl volen materiál dostatečně odolný proti odření a přetržení. Při výběru sehrávala velký význam pružnost, měkkost, poddajnost, přizpůsobivost a „tvarová paměť“ látky, tedy schopnost textilie vrátit se do původního stavu, aniž by na sedacím prvku zůstaly stopy po sezení nebo ležení.

Ceylon (z italského dovozu):

- je to obchodní název pro pleteninu, která má materiálové složení:
-polyester 80%, lycra power 20%.
- jedná se o textilií, která se používá na sportovní dresy

5.3 Návrh potisku na textili

Pro originální vzhled textilních obalů byl navrhnut vlastní motiv potisku. Lze se tak přiblížit k celé podstatě myšlenky tohoto interiérového objektu. Motiv hroznu koresponduje s jednotlivými míči, které představují bobule z trsu.

Obrázek č. 2: **Motiv hroznu**

Jak se zrodil motiv hroznu...volné asociace:

- kulatý
- bobule
- hrozen
- Moravský kraj
- vyfukování vzduchu
- vymačkávání šťávy z hroznu
- víno
- červené
- zrání
- přezrání
- každá bobule jiná
- různé odstíny
- vinobraní
- spousta hroznů
- zmačkané
- na sobě
- vedle sebe
- zdeformovaná koule
- malá
- velká
- vyschlá

5.3.1 Adobe Illustrator

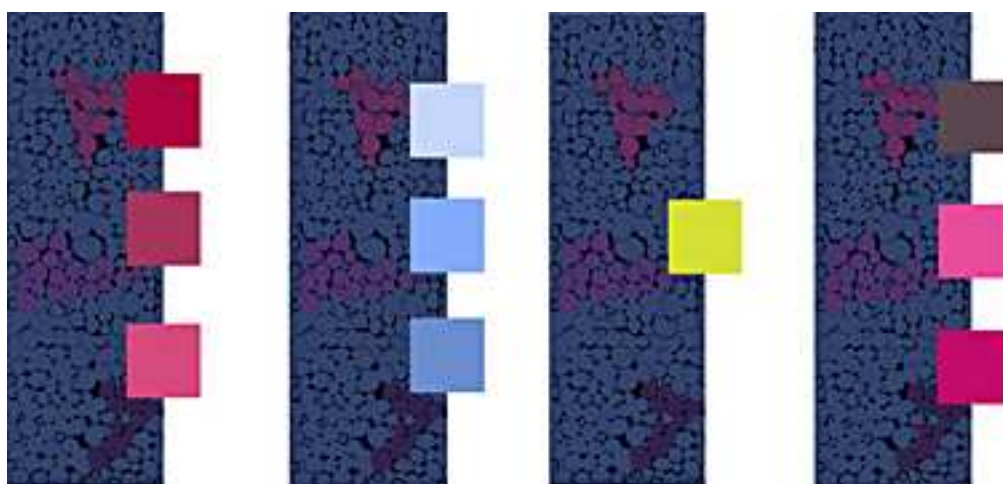
Návrh byl zpracován ve vektorovém editoru Adobe Illustrator CS2. Je to profesionální program pro tvorbu grafiky a ilustrací. Hlavní výhodou Illustratoru je spojení rozsáhlých tvůrčích funkcí s profesionálním výstupem pro tisk, multimédia či web. Disponuje spoustou filtrů a velmi dobře spolupracuje s dalšími programy firmy jako je Adobe Photoshop

5.3.2 V interiéru

Pro svůj větší a barevně výraznější motiv, je potisk poměrně silně vnímán. Navíc obsahuje tmavou barvu, která opticky zmenšuje místnost. Proto se lépe uplatní ve větších místnostech s menším množstvím nábytku.

Volba vzoru a výraznější kombinace barev je spíše určena pro mladší generaci. Avšak není vyloučeno, že tento výtvarný projev neocení i vyšší věková kategorie, která mnohdy prahne po pestřejším stylu.

Volba barevnosti ostatních doplňků a stěn je věc názoru a stylu. Nicméně je zde názorná ukázka pár barevných kombinací, které harmonicky ladí. Některé kombinace jsou klidné jiné silně kontrastují nebo akcentují. Styl interiéru by mohl být uvolněný, nápaditý, neformální, komický moderní, atd.

Obrázek č. 3: Barevné kombinace

5.4 Firma Alisy v.o.s.

Potisk textilie byl realizován v Liberecké společnosti ALISY v.o.s. Tato firma především vyrábí sportovní dresy. Kromě vlastní výroby se zde také potiskuje a vyšívá reklamní textil ze zahraničí popřípadě reklamní textil dodaný zákazníkem. K výrobě oděvů jsou používány špičkové materiály zejména italské a české výroby, pro speciální účely různým způsobem upravené. Potisk je prováděn sublimačním tiskem, popřípadě sítotiskem. Výšivky jsou realizovány na dvou dvouhlavých a jednom čtyřhlavém vyšívacím stroji. [10]

Velkoformátová tiskárna Roland SJ-645EX

- trvanlivost v exteriéru až tři roky bez laminace
- skutečné tiskové rozlišení 1440 x 1440 dpi
- tisková hlava s technologií proměnné velikosti kapky
- rychlost tisku až 32 m² za hodinu při rozlišení 360 dpi
- nízké provozní náklady
- profesionální software Roland VersaWorks v ceně
- možnost připojení na vysokorychlostní Ethernet
- k dodání modely s maximální šíří tisku 1615 nebo 1869 mm
- ecosolventní nebo solventní inkoust [9]

Obrázek č. 4: Roland SJ 645EX

Inkoust

Inkoust je od společnosti Profising plus. Stroj je vybaven pro každou barvu 2 kusy.

Doplňují se tyto barvy: kyan, agenta, yellow, blafl

Přenosový papír

Pochází od švýcarské firmy Transjet. Hmotnost 75 g/m^2

Lis pro tisk přenosem

Pneumatický lis Kannegiesser, model XFU 7/15.

5.5 Stručný popis konstrukce stříhu na míč

Rozměrem, z kterého se vychází, je průměr balonu. Pomocí čelních rovin lze narýsovat konstrukční síť, do níž se nanáší obvodové rozměry spočteny z průměru balonu. Střih byl rozdělen na šest dílů, tudíž se musí obvod míče vydělit $1/6$ a výsledný rozměr je určen pro šíři jednoho dílu. I přesto, že byl narýsován přesný střih, musely se provést určité úpravy. Proto je velmi důležité vyzkoušet střih nejprve na zkušební textilií a popřípadě upravit nesrovnalosti.

Výsledkem měl být flexibilní potah, který má vůli pro nafouknutý míč a zároveň se dokáže smrštít a přizpůsobit míči polovičně nafouknutému. Díky své elasticitě a roztažnosti bylo možno vytvořit střih menší. Stačilo jen ke střihu nepřidávat švové záložky. Aby se potah dal navléct na vyfouknutý míč, musely se konce střihu rozšířit.

5.6 Stručný technologický popis oděvní výroby

Jednotlivé nastříhané díly byly v krajích sešity k sobě. Jelikož se jedná o elastickou pleteninu, byl použit 5ti-nitný obnitkovací stroj, který má elastický steh. V krajích na konci dílů byli vytvořeny tunýlky pro stahování otvoru. Na bocích jsou všity krátké popruhy s cvoky, kterými lze balony sepnout k sobě.

Použitá galanterie: cvoky, umělohmotná stahovačka, umělohmotná koncovka na šňůrku, splétaná šňůra, popruh

Použité nitě: 100% Polyester, TEX 14x2

Závěr

Původním plánem bylo využít jenom tři gymnastické balony v podobě lehátka. V praxi se ovšem ukázalo, že by se v tomto provedení nedala udržet stabilita. Z toho důvodu se balanc zajistil dalšími čtyřmi bočními míči. Otázka spojení jednotlivých míčů byla docela tvrdým oříškem, zároveň s výběrem textilního materiálu pro obaly na míče. Materiál měl být původně vybrán z potahových textilií, avšak pro svou nedostatečnou elasticitu se muselo vybírat z jiného sortimentu. Podle daných požadavků se staly vyhovujícími oděvní textilie určené pro sport, konkrétně byla použita polyesterová pletenina s určitým procentem elastanu. Spojení jednotlivých balonů se vyřešilo použitím šňůr navléknutých v horní a spodní části obalu, a také všíitím krátkých popruhů s cvoky do dvou členících švů. S těmito dvěma spojovacími prvky se naskýtá více variabilních možností.

Z hlediska vlastního využití hotového výrobku bylo důležité vyjádření sebe sama. V této práci je osobní styl respektive přímo autorova osobnost vyjádřena ve velké míře. Jedním vysílaným signálem o tom, kdo vlastně autor je a jaké jsou jeho cíle, je inspirace svým rodným krajem. Při pohledu na potisk s motivem červených hroznů je každý určitě přesvědčen, že se jedná o moravský původ tohoto tvůrce. Je to velmi veselý kraj, což se zrcadlí právě v motivu potisku, v komiksu a vlastně v celé podstatě tohoto výrobku. Gymball sám o sobě nutí svým tvarem a gumovým materiálem k dovádění a hrám. Důkazem toho je vytvoření názorného zobrazení postupné realizace objektu formou zábavného komiksu.

Ve výsledku vznikl „pohyblivý“ interiérový objekt, který se dá přirovnat k vodní posteli. S tím rozdílem, že Bunch je naplněn vzduchem. Pro svůj výjimečný tvar si doslova řekl o již zmíněný název, a také mu byla vytvořena propagační vizitka se sloganem. V hotovém provedení byl Bunch nafocen se „všemi“ možnými variantami k použití. Slovo *všemi* je v uvozovkách proto, že je opravdu nespočet možností, jakými se dá Bunch využít. Fotografická dokumentace stojí opravdu za shlédnutí.

Použitá literatura:

- [1] Bayer, K., M.: Interiéry od A do Z, přel. D. Lieblová, Perfekt, Bratislava 2004
- [2] Bella, J., Pivec, V., Štěpánek, O.: Potiskování textilií ze syntetických vláken, SNTL – Nakladatelství technické literatury, n. p., Praha 1981
- [3] Dembický, J., Kryštůfek, J., Machaňová, D., Odvárka, J., Prášil, M., Wiener, J.: Zušlechťování textilií, Technická univerzita v Liberci, Liberec 2008
- [4] Dobeš, M., Dobešová, P.: Cvičíme na velkém míči, DOMIGA, Havířov 1998
- [5] Staněk, J., Pařilová, H.: Textilní zbožíznalství, Část 1. : Vláknenné suroviny, nitě, tkaniny, Technická univerzita v Liberci, Liberec 1996
- [6] Štočková, H.: Textilní zbožíznalství – Pleteniny, Technická univerzita v Liberci, Liberec 2006
- [7] Thierfelderová, S., Praxl, N.: Cvičíme s gymnastickým míčem, přel. H. Homoláčová, Ivo Železný, s. r. o., Praha 1998
- [8] Vinárčiková, J.: Současný obytný interiér, přel. M. Tauchnerová, Jaga group, v.o.s., Bratislava 2001

Použité zdroje:

- [9] http://www.profishignplus.cz/old/prod_tisk.php
- [10] <http://www.alisy.cz/>
- [11] <http://redakce.abchistory.cz/>
- [12] <http://cs.wikipedia.org/wiki/Komiks>